

Besluitenlijst

Extra raadsvergadering 20 januari 2021

Aanwezig	Voorzitter	Mevrouw A.M.J. Schaap
	Raadsgriffier	De heer J. Cornips
	Raadsleden	De heer Th. H.J. Bartels PRD Mevrouw C.D. van Bentem GemeenteBelangen De heer T.A. de Boer VVD Mevrouw D.A. Bondt D66 De heer R.J.B. den Burger VVD De heer F.T.M. Cuppen D66 Mevrouw S.R.E. Engelsma GroenLinks De heer T.T.M.G. Erkens PvdA De heer C.F. Geerdes CDA Mevrouw M.E.C.S. de Groot GroenLinks De heer W. Hoge VVD De heer O.H. Hollink VVD Mevrouw L.A. Jansen GroenLinks De heer P.G. Janssen GemeenteBelangen De heer P.W. Kraak D66 De heer T. Modderkolk PRD Mevrouw F.J. Mijnhart D66 Mevrouw A. Nijeboer PRD De heer J.C.J. Streefkerk Fractie Streefkerk De heer O.P. Velthuizen GemeenteBelangen Mevrouw E.L. Vink GroenLinks Mevrouw H.J. Weeda PvdA De heer B.D. Wind CDA
	Portefeuillehouders	De heer J. Maouche Mevrouw M. Mulder Mevrouw H.H.M. Rolink-Velthuis
Afwezig met kennisgeving	-	

De raadsvergaderingen kunnen worden nageluisterd op raad.renkum.nl

1	Opening, vaststelling volgorde agenda en mededelingen
Vanwege de maatregelen tegen corona vindt deze vergadering plaats in een digitale vergaderomgeving. De voorzitter constateert dat de raad voltallig is en opent de vergadering om 20:08 uur.	
Agenda De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.	
2	Vragenuurtje
Er zijn geen aanmeldingen voor het vragenuurtje.	
Besluit	-
Actie	-
3	Verslag verkenner.
De heer Van Asseldonk doet verslag van het proces dat is doorlopen met de fracties. Hij heeft gesprekken gevoerd met alle fracties, raadsleden en commissieleden. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met de leden van het college en de voormalig wethouder Verstand.	

Besluitenlijst

Extra raadsvergadering 20 januari 2021

Als verkenner heeft hij de opdracht gekregen om op korte termijn te komen tot een oplossing voor een krachtig bestuur voor de resterende bestuursperiode. De gesprekken waren niet gericht op het verbeteren van de bestuurscultuur. Tijdens de gesprekken is gebleken dat er draagvlak is voor brede politieke samenwerking, maar tegelijk is geconstateerd dat dit op de korte termijn lastig is om te realiseren. In alle gesprekken zijn diverse gevoeligheden aan het licht gekomen. De verkenner benadrukt dat het niet zozeer gaat om onoverbrugbare tegenstellingen, als wel om gedrag. Om samen te kunnen werken aan een raadsbreed akkoord, moet eerst worden gewerkt aan het herstel van vertrouwen en het politieke samenspel. Het feit dat oppositiepartijen hebben tegen gestemd tegen de begroting heeft niet bijgedragen aan het onderlinge vertrouwen. Daarmee was de conclusie dat een raadsbreed akkoord op de korte termijn niet te realiseren was.

De verkenner heeft verschillende opties en varianten verkend. In de eerste plaats is gekeken naar de voortzetting van het minderheidscollege, met het aanstellen van een vierde wethouder. In de variant is de politieke kleur van de wethouder minder relevant. Aangezien één partij uit de coalitie hier niet aan wilde meewerken was deze optie niet haalbaar.

Daarom is gekeken naar de snelst haalbare variant voor een meerderheidscoalitie. Daarvoor zijn ook verschillende varianten verkend. Vrijwel alle fracties hebben aangegeven dat zij door wilden gaan met de huidige wethouders en dat zij toe wilden treden tot de huidige coalitie. Samen met de fracties die het minderheidscoalitie vormden is gekeken welke fractie voor hen de voorkeur had en daar is D66 uit naar voren gekomen.

De heer Velhuizen (GB) merkt op dat niet alle oppositiepartijen tegen de begroting hebben gestemd, aangezien D66 toen ook deel uitmaakte van de oppositie en vóór de begroting heeft gestemd.

De heer Geerdes (CDA) vraagt in hoeverre de raad in de ogen van de verkenner klaar voor is om binnen een jaar de samenwerkingscultuur te veranderen.

De heer Van Asseldonk geeft aan dat het in zijn ogen haalbaar is om binnen een jaar tot een constructieve samenwerkingscultuur te komen en adviseert om hiervoor een geschikte externe adviseur aan te trekken.

Mevrouw Van Bentem (GB) geeft aan dat dit een goede start kan zijn om samen het cultuurtraject in te gaan om op termijn te komen met een raadsbreed akkoord.

Besluit	-
Actie	
4	Voortgang coalitieproces.

Mevrouw Vink (GL) dankt de heer Van Asseldonk voor de prettige gesprekken. Het advies om op korte termijn over te gaan naar een meerderheidscoalitie is overgenomen. Een raadsbreed akkoord is voor GL nog steeds de ambitie, maar gebleken is dat dit op korte termijn niet haalbaar is. Het traject voor de verbetering van de bestuurscultuur is een goede stap daarin. GL heeft de gesprekken met de fracties ervaren als constructief en openhartig. De gesprekken hebben ideeën opgeleverd om concreet mee aan de slag te gaan.

GL heeft geconcludeerd dat de coalitie met D66 de snelste oplossing is om op korte termijn te komen tot een stabiele bestuur. De breuk met D66 kwam voort uit miscommunicatie tussen de coalitiepartijen. Naast een bestuurlijke meerderheid willen we ons richten op een constructieve samenwerking in de raad. Partijen hebben aangegeven dat zij zich conformeren aan de begroting en dit biedt volgens mevrouw Vink een goede basis voor politieke samenwerking.

De heer Hoge (VVD) sluit zich aan bij de woorden van GL. Hij maakt grote complimenten aan de heer Van Asseldonk voor de wijze waarop hij het proces heeft geleid. Aanvankelijk had VVD grote zorgen, maar hij is blij met de constructieve houding van alle partijen. Iedereen dacht mee en stond open voor samenwerking. VVD wil zijn best doen om daar het beste van te maken. Ook maakt hij complimenten aan D66. Er is lef voor nodig om deze stap weer te maken. Wat VVD betreft gaan we nu weer voortvarend van start.

De heer Erkens (PvdA) geeft aan dat het proces nu wordt afgesloten dat begon met het vertrek van wethouder Verstand. Dit heeft geleid tot discussie over de invulling van de vacature en deze discussie is gekoppeld aan de vraag of het mogelijk was om te komen tot een raadsbreed akkoord. Sommige verschillen waren groot en er was emotie rond de besluitvorming over de begroting. Daarom is gekozen voor een proces met een externe verkenner. De gesprekken waren inhoudelijk, oplossingsgericht en constructief. Er zijn misverstanden aan het licht gekomen en opgeklaard. Alle partijen gaven aan dat zij mee wilden doen met de coalitie. De keuze voor D66 is mede ingegeven door de mogelijkheid van D66 om op korte termijn te komen met een nieuwe wethouder met competentie en deskundigheid op het ruimtelijke domein.

Mevrouw Bondt (D66) geeft aan dat D66 blij is dat raad en college met een positieve start het nieuwe jaar in kunnen gaan. Uit de gesprekken met de verkenner is naar voren gekomen dat D66 daar een bijdrage aan kan leveren. De komende weken worden gesprekken gevoerd met verschillende kandidaat wethouders. Door

Besluitenlijst

Extra raadsvergadering 20 januari 2021

communicatieproblemen en verschillende belevingen liep het mis in de coalitie. Nu maken we een nieuwe start en gaan we uit van een positieve kijk naar de toekomst met een constructieve samenwerking.

Mevrouw Van Bentem (GB) geeft aan dat na het vertrek van wethouder Verstand, GB vond dat de financiële situatie aanleiding gaf om te kijken of we met drie wethouders verder konden met een nieuwe vorm van samenwerking tussen alle fracties. Uitgangspunt voor GB was om samen de schouders eronder te zetten om de inwoners te laten zien dat we lang genoeg met ons zelf bezig waren geweest. Vlak voordat de verkenner werd aangesteld heeft GB een open brief geschreven aan alle fracties, waarin is aangegeven dat GB bereid was om verantwoordelijkheid te nemen en de samenwerking aan te gaan. Dat het proces met de verkenner uiteindelijk heeft geleid tot de keuze voor D66 heeft ons verbaasd, maar het is jullie keuze en die respecteren we.

De heer Velthuizen (D66) is blij dat er een oplossing is gevonden voor de politieke impasse. GB verbaast zich echter over het opnieuw toetreden van D66. Dit lijkt op een Renkumse poppenkast. Een willekeurige inwoner van onze gemeente snapt hier niks van, ook gelet op het feit dat een deel van het proces zich in beslotenheid heeft afgespeeld. De heer Velthuizen geeft een kort relaas van het verloop van het proces en heeft een aantal vragen over de uittreding van D66. D66 heeft toen namelijk aangegeven dat er een onwerkbaar politieke situatie was ontstaan omdat D66 zich wilde houden aan het coalitieakkoord. Hoe is dit uit te leggen? Slikt D66 de woorden in of hebben de andere fracties aangegeven dat zij toch weer uitvoering willen geven aan de coalitieakkoord? Wat is de werkelijke reden geweest van het uitstappen van D66? Miscommunicatie? Is dat de echte reden? Kunnen de partijen nu eens transparant zijn richting de inwoners?

Hebben de coalitiepartijen een poging gedaan om een lijmpoging te doen? Waarom is dat niet gedaan of waarom is dat niet gelukt?

De heer Velthuizen wijst erop dat de verkenner gesprekken heeft gevoerd met alle fracties, maar dat er geen gesprek is geweest in de hele raad. Hij betreurt dit. Met het opnieuw toetreden van D66 tot de coalitie stapt de raad wat hem betreft over van de os op de ezel.

De heer Geerdes (CDA) geeft aan dat CDA blij is dat we weer vooruit kunnen. Er was chagrijn over de ontstane situatie. De heer Geerdes vindt het beschamend dat we daar niet zelf uit zijn gekomen. Ook is de uitkomst onbevredigend om dat we weer terug zijn bij het begin. Waarom doen we ons dat zelf aan? Zelfreflectie is belangrijk. De verklaring dat de breuk in de coalitie het gevolg was van miscommunicatie is niet bevredigend. Hij vraagt een nadere toelichting en reflectie op hoe dit zo kon gebeuren. Verder wil CDA vooruit kijken en de urgentie van samenwerking hoog houden.

De heer Bartels (PRD) dankt de verkenner en de verschillende fracties voor de goede gesprekken. Het waren plezierige gesprekken, maar PRD is wel teleurgesteld in de uitkomst. Van meet af aan heeft PRD aangegeven dat een vierde wethouder voor ca € 250.000 drukt op de begroting, met name door wachtgeldregeling. Daarom heeft PRD bij de begroting tegen gestemd. Maar vervolgens heeft PRD wel uitgesproken dat het nu geaccordeerd beleid is waar we ons aan conformeren. De heer Bartels wijst erop dat in zijn ogen geen sprake is van een minderheidscoalitie, maar van een minderheidscollege. Voor PRD was het geen probleem om door te gaan met dit college: de huidige wethouders voelen ook als onze wethouders. Op basis van afspraken op hoofdlijnen was een akkoord best mogelijk geweest. PRD is teleurgesteld in deze uitkomst en voor inwoners is dit moeilijk te begrijpen. De heer Bartels vraagt waarom GL van mening is dat D66 de meest stabiele partner is voor de coalitie. Waar is deze conclusie op gebaseerd? Het voelt vreemd dat de keuze voor D66 al was gemaakt voordat het laatste gesprek was gevoerd met PRD. Ook had PRD ook een kandidaat wethouder met de nodige competenties en deskundigheid en zonder wachtgeldverplichting.

De heer Streefkerk vindt het achteraf goed dat het proces is gevoerd met een externe verkenner. Het is een goed proces geweest. Een raadsbreed akkoord was wenselijk geweest, maar het is volgens hem een juiste conclusie dat hiervoor op de korte termijn nog wat voor nodig is.

De heer Streefkerk vindt het prettig dat hij bij de gesprekken is betrokken. Met deze uitkomst kunnen we weer naar voren kijken. Een meerderheidscoalitie is wat hem betreft niet heilig. Collegevoorstellen moeten niet worden getoetst op een vooraf gesmede meerderheid, maar aan de kwaliteit en de meerwaarde die het heeft voor onze inwoners. De keuze voor D66 is enerzijds logisch, maar dit lijkt wel op het gedrag van een verliefd puberstelletje. Als alleen miscommunicatie de reden is van de breuk, staat dit in contrast met de stelling dat D66 de meest stabiele partner is. Maar de heer Streefkerk wil vooruit kijken en samenwerken aan een goede cultuur.

In hoeverre heeft het wel of niet kunnen leveren van een wethouder de doorslag gegeven en hoe verhoudt dat zich tot de stelling van de fracties dat politieke kleur geen rol speelt? Wat is de basis voor de verdere samenwerking in de coalitie: het coalitieakkoord of de begroting?

De heer Cuppen (D66) heeft begrip voor de vragen die zijn gesteld aan D66. De gebeurtenissen in de afgelopen periode en de gesprekken met de verkenner hebben geleid tot bepaalde inzichten. In de gesprekken met de coalitiepartijen heeft D66 een gelijke kans gekregen als alle andere partijen. In het hele proces zijn veel gesprekken gevoerd, maar niet met de raad als geheel. We moeten als raad meer met elkaar in gesprek gaan,

Besluitenlijst

Extra raadsvergadering 20 januari 2021

kortere lijntjes leggen tussen de fracties. Er moest een snelle oplossing komen voor de ontstane bestuurlijke situatie. En daar moesten we onze verantwoordelijkheid in nemen. Bij onze fractie is het inzicht ontstaan dat we een bijdrage kunnen leveren met het leveren van een goede wethouder en dat beeld was er na de zomer niet. Dat was echter een aanname en D66 heeft daar te snel op gereageerd.

Mevrouw Van Bentem (GB) geeft aan dat dit een heel emotionele keuze lijkt te zijn geweest en vraagt of D66 zich vooraf wel heeft gerealiseerd wat de consequenties hiervan waren?

De heer Velthuisen (GB) vraagt aanvullend wat dit zegt over de geloofwaardigheid van D66 richting inwoners.

De heer Cuppen (D66) antwoordt dat het destijds een zakelijke afweging was, gebaseerd op het beeld dat er geen steun was bij de coalitiepartners voor een nieuwe D66 wethouder.

Mevrouw Vink geeft aan dat het gaat over de haalbaarheid, de stabiliteit en het moment. Onze eerste voorkeur zou zijn een raadsbreed akkoord. Als we daar alsnog samen naar toe kunnen werken: graag. De begroting die we hebben vastgesteld dient als uitgangspunt voor de verdere samenwerking. De begroting is wel geënt op wat eerst in het coalitieakkoord stond. Maar daarnaast willen we ook gezamenlijk de vraag opnieuw beantwoorden: hoe willen we besturen? Wat voor soort gemeente willen we zijn? Het zou mooi zijn als we daar ook de steun in kunnen krijgen van de andere partijen.

De heer Erkens geeft aan dat de mogelijkheid om snel te kunnen komen met een nieuwe wethouder voor PvdA een doorslaggevende rol gespeeld. We hebben met alle fracties gesprekken gevoerd en de beslissing is pas genomen toen alle gesprekken zijn gevoerd. Was dit traject nodig? Ik denk het wel. We konden het zelf niet, we zijn er niet uitgekomen. We hebben weken lang langs elkaar heen gecirkeld.

De heer Bartels (PRD) geeft aan dat PRD ook wethouder RO had kunnen leveren en dat bij het laatste gesprek met PRD vooraf is aangegeven dat de keuze al was gemaakt voor D66.

Mevrouw Van Bentem (GB) vraagt of de coalitiepartijen destijds niet gewoon op de hei hadden kunnen gaan zitten om er samen uit te komen.

De heer Erkens (PvdA) geeft aan dat dit misschien wel iets had opgeleverd, maar het is niet gebeurd en uiteindelijk was de conclusie dat we er niet zelf uit konden komen. We hopen dat we in gezamenlijkheid met de hele raad kunnen samenwerken aan de uitdagingen waar we als gemeente voor staan. We kijken serieus naar initiatieven en amendementen van andere partijen. Dat is de les die was als fractie hebben getrokken uit de afgelopen

periode. Laat dit een start zijn om samen te komen tot een andere en betere manier van samenwerken.

Mevrouw Van Bentem (GB) geeft aan dat de samenwerkingscultuur belangrijk is, maar dat het ook gaat de relatie tussen inwoners en bestuur. Die relatie heeft een deuk opgelopen die we als volksvertegenwoordigers niet moeten onderschatten. We moeten werken aan het herstel van het vertrouwen in de lokale politiek.

Mevrouw Vink (GL) geeft aan dat voor haar ook een leerpunt is geweest dat we nog stappen kunnen zetten in de samenwerking met alle fracties in de raad. Laten we leren van elkaar. Laten we openstaan voor alle constructieve ideeën in de raad.

De heer Velthuisen (GB) geeft aan dat D66 in de zomer heeft aangegeven dat er een onwerkbaar situatie was ontstaan omdat de coalitiepartners niet meer wilden vasthouden aan het coalitieakkoord. Hij constateert dat dit nu nog steeds het geval is en vraagt een toelichting hierop.

De heer Cuppen (D66) geeft aan dat D66 inderdaad heeft aangegeven dat dit een breekpunt was, maar de situatie is zo veranderd en het inzicht is ontstaan dat de coalitieakkoord op onderdelen niet meer uitvoerbaar is, gezien de financiële situatie. De begroting is grotendeels geënt op het coalitieakkoord en dat nemen we als uitgangspunt en we willen graag samen met de andere fracties kijken naar hoe we daar samen uitvoering aan kunnen geven. Wat dat betreft is het geen breekpunt meer voor D66.

De heer Hoge waardeert het dat D66 zich kwetsbaar opstelt. Het zicht staat nu vooruit gericht op samenwerking. Ook bevestigt hij dat PRD inderdaad kandidaat wethouder kenbaar heeft gemaakt.

Mevrouw Bondt (D66) geeft aan dat D66 op korte termijn gesprekken voert met de kandidaten, en hier in de volgende raadsvergadering van 27 januari verslag van uitbrengt.

Besluit	
Actie	
5	Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering om 22.00 uur.	